

ارائه مدل اختلالات یادگیری بر اساس ارتباط با والدین و کمال‌گرایی

دانشجوی دکتری روانشناسی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران
استادیار گروه روانشناسی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران
استادیار گروه روانشناسی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران
دانشیار گروه روانشناسی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران

راحیل توسلی زاده ^{id}
سعیده السادات حسینی* ^{id}
حسن امیری ^{id}
مختار عارفی ^{id}

saeedeh_hosseini@iauksh.ac.ir

ایمیل نویسنده مسئول:

پذیرش: ۱۴۰۰/۰۸/۲۴

دریافت: ۱۴۰۰/۰۳/۱۶

فصلنامه علمی پژوهشی
خانواده درمانی کاربردی

شاپا (الکترونیکی) ۲۴۳۰-۲۷۱۷
<http://Aftj.ir>

دوره ۳ | شماره ۱ | پیاپی ۱۰ | ۵۶-۷۲
بهار ۱۴۰۱

نوع مقاله: پژوهشی

به این مقاله به شکل زیر استناد کنید:
درون متن:

(توسلی زاده، حسینی، امیری و عارفی، ۱۴۰۱)

در فهرست منابع:

توسلی زاده، راحیل، حسینی، سعیده السادات، امیری، حسن و عارفی، مختار. (۱۴۰۱). ارائه مدل اختلالات یادگیری بر اساس ارتباط با والدین و کمال‌گرایی. فصلنامه خانواده‌درمانی کاربردی، ۳(۱ پیاپی ۱۰): ۵۶-۷۲.

چکیده

هدف: هدف این پژوهش تعیین مدل اختلالات یادگیری بر اساس ارتباط با والدین و کمال‌گرایی بود. **روش پژوهش:** روش این پژوهش به لحاظ هدف، کاربردی و به لحاظ روش گردآوری اطلاعات توصیفی-پیمایشی از نوع همبستگی و جامعه آماری شامل تمامی دانش‌آموزان دختر پایه پنجم و ششم ابتدایی مشغول به تحصیل در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ شهر کرمانشاه بود که نمونه آماری پژوهش، ۲۷۰ دانش‌آموز دختر همراه با والدینشان به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و به پرسشنامه‌های مشکلات یادگیری ویلکات و همکاران (۲۰۱۱)، پرسشنامه کیفیت روابط والد، کودک فاین و همکاران (۱۹۸۳) و پرسشنامه چندگانه کمال‌گرایی هویت و فلت (۱۹۹۱) پاسخ دادند. **یافته‌ها:** نتایج پژوهش نشان داد بین عاطفه مثبت، همانندسازی با والدین، اعتماد، خشم، کمال‌گرایی خودمدار، کمال‌گرایی دیگر مدار و کمال‌گرایی جامعه مدار با اختلال یادگیری همبستگی معناداری ($P=0/05$) دارد؛ همچنین ضریب همبستگی چندگانه بین کمال‌گرایی و کیفیت رابطه والد-کودک با اختلال یادگیری برابر با $R=0/462$ است و ضریب تعیین برابر $R^2=0/213$ است که ۲۱٫۳ درصد از واریانس اختلال یادگیری از طریق کمال‌گرایی و کیفیت رابطه والد کودک قابل تبیین است. **نتیجه‌گیری:** در نهایت این نتیجه حاصل شده است که ارتباط با والدین در پیش‌بینی اختلالات یادگیری و همچنین کمال‌گرایی در پیش‌بینی اختلالات یادگیری سهم دارد.

کلیدواژه‌ها: اختلالات یادگیری، ارتباط با والدین، کمال‌گرایی

مقدمه

اختلال یادگیری^۱ مشکل شناختی است که مشکلات تحصیلی گسترده‌تری را در برمی‌گیرد و برای فهم آن باید به حوزه‌ی عاطفی، اجتماعی و رفتاری زندگی کودک توجه شود (فایبرت، رولتون، پیسگود و دالی، ۲۰۱۸). کودکان دارای اختلال یادگیری، باوجوداینکه در اکثر مواقع از هوش طبیعی بسیاری برخوردارند، نمی‌توانند پیشرفت تحصیلی مطلوبی داشته باشند و با سختی به تحصیل ادامه می‌دهند یا اغلب ترک تحصیل می‌کنند که این به‌نوبه خود صدمات اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و عاطفی-روانی بسیار برای خود فرد و جامعه به دنبال دارد (وایر، دپ‌بویسل، فوربس، جیراد و سیدریدیس، ۲۰۱۹). کیفیت رابطه والد - کودک اصلی اساسی برای سلامت کودکان می‌باشد. در نتیجه تعامل والد - کودک، یک پدیده پیچیده و چندبعدی است و در اثر تعامل عوامل متعددی از قبیل نگرش و میزان پذیرش والدین، نحوه مدیریت و کنترل رفتار، حس شایستگی اجتماعی و خویشتن‌داری، میزان دانش و مهارت والدگری، اعتمادبه‌نفس و خوش‌فکری والدین در تربیت کودک و ایجاد محیطی با حداقل تعارض، کیفیت روابط والد-کودک و مراقبت عاطفی مادر از کودک شکل می‌گیرد (ماگایی، مالیک و کوت، ۲۰۱۸).

یکی از حساس‌ترین دوران زندگی هر فرد، دوره دانش‌آموزی می‌باشد که شخصیت افراد ساخته می‌شود، توانایی منطقی اندیشیدن را به دست می‌آورد؛ اختلال یادگیری، گستره‌ای وسیع‌تر از مشکلات تحصیلی را شامل می‌شود و نیازمند توجه به حوزه‌های اجتماعی، خانوادگی، عاطفی و رفتاری زندگی کودک در بافت خانواده است (هادی، ۱۳۹۷) و نیز اختلال یادگیری مشکل شناختی است که مشکلات تحصیلی گسترده‌تری را در برمی‌گیرد و برای فهم آن باید به حوزه‌ی عاطفی، اجتماعی و رفتاری زندگی کودک توجه شود (فرزی، تکلوی و غفاری، ۲۰۲۰). افراد دارای اختلال یادگیری در اغلب دروس خود به مشکل برمی‌خورند (مایکسنر، مارنر، لنسینک، شیفر و السنر، ۲۰۱۹). همچنین کودکان دارای اختلال یادگیری، باوجوداینکه در اکثر مواقع از هوش طبیعی بسیاری برخوردارند، نمی‌توانند پیشرفت تحصیلی مطلوبی داشته باشند و با سختی به تحصیل ادامه می‌دهند یا اغلب ترک تحصیل می‌کنند که این به‌نوبه خود صدمات اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و عاطفی-روانی بسیار برای خود فرد و جامعه به دنبال دارد (استینبرگ و دارلینگ، ۲۰۱۷). این اختلال توسط مردم راحت‌تر شناخته می‌شود و در پژوهش‌ها و رسانه‌ها توجه زیادی به آن می‌شود (محمودی، ۱۳۹۷). در ضمن، نتایج برخی مطالعات حاکی از این است که جنبه‌های مختلف اختلال یادگیری دانش‌آموزان، آسیب‌های زیادی بر سازگاری و بهزیستی روانی خانواده‌های آن‌ها می‌گذارد؛ بنابراین به نظر می‌رسد دانش‌آموزانی که به اختلال ناتوانی یادگیری دچارند دارای مشکلات سازشی بیشتری از والدین عادی باشند (علی دوستی، نخعی و خانجانی، ۲۰۱۵) و نسبت به همسن و سالان خود مشکلات رفتاری-عاطفی بیشتر و مهارت اجتماعی کمتری دارند (بادله و توماج، ۲۰۱۸). به نظر می‌رسد که این قبیل مشکلات از رویدادهای درون خانوادگی منشأ می‌گیرد که مهم‌ترین آن‌ها شیوه‌های فرزند پروری مستبدانه، بی‌توجهی به نیازهای اولیه و میزان تحصیلات والدین می‌باشد. رابطه بین والدین و کودکان را می‌توان به‌عنوان شبکه‌ای فرض کرد که با یکدیگر کنش متقابل دارند و به‌صورت غیرمستقیم و مستقیم از طریق شیوه‌های فرزند پروری بر رفتارها و شناخت‌های کودکان تأثیرگذار است (فرزی و همکاران، ۲۰۲۰).

در دوران کودکی، والدین و همچنین رابطه آن‌ها با کودک از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر رشد روانی اجتماعی محسوب می‌شود (کاکاوند، کلانتری، نوشی و تاران، ۲۰۱۷). کیفیت رابطه والد - کودک اصلی اساسی برای سلامت کودکان می‌باشد. در نتیجه تعامل والد - کودک، یک پدیده پیچیده و چندبعدی است و در اثر تعامل عوامل متعددی از قبیل نگرش و میزان پذیرش والدین، نحوه مدیریت و کنترل رفتار، حس شایستگی اجتماعی و خویشتن‌داری، میزان دانش و مهارت والدگری، اعتمادبه‌نفس و خوش‌فکری والدین در تربیت کودک و ایجاد محیطی با حداقل تعارض، کیفیت روابط والد-کودک و مراقبت عاطفی مادر از کودک شکل می‌گیرد (پورمحمدرضای تجریشی، عاشوری، افروز، ارجمند نیا و غباری بناب، ۱۳۹۵). در واقع کیفیت تعامل والد و کودک عبارت است از نحوه برقراری ارتباط و نگرش والدین نسبت به کودکان و ایجاد یک جو عاطفی توسط والدین (عزیزی، فاتحی‌زاده و احمدی، ۱۳۹۷). بهبود کیفیت تعامل والد و کودک، با کاهش مشکلات رفتاری کودک و افزایش رفتارهای جامعه‌پسند، بهبود مهارت‌های فرزند پروری از جمله نظم و انضباط قاطعانه و کاهش استرس و تنیدگی والدینی همراه است (عدیلی، میرزایی و عابدی، ۱۳۹۷).

کمال‌گرایی یک مفهوم چندبعدی است که در قالب نگرانی‌های کمال‌گرایانه که شامل ترس از ارزیابی منفی و اشتباه، احساساتی که به علت ناسازگاری بین عملکرد و انتظارات ایجاد می‌شود و تلاش‌های کمال‌گرایانه شامل تلاش برای تعالی و تعیین معیارهای سطح بالای عملکرد مغز می‌باشد است (بشارت، عزیزی و پورشریفی، ۲۰۱۱). کمال‌گرایی در ۳ بعد تعریف شده است: (۱) کمال‌گرایی خودمحور: به تحمیل خواسته‌های سخت‌گیرانه و خود انتقادی گفته می‌شود. (۲) کمال‌گرایی دیگر محور: بر این اساس فرد به ارزشیابی انتقادی و انتظارات افراطی و گاه غیرواقع‌بینانه از دیگران تمایل دارد، انتظارات کمال‌گرایانه والدین از فرزندان‌شان در این دسته قرار می‌گیرد. هویت و ملیت این نوع را مرتبط با سرزنش دیگران، سازش نایافته، احساس خصومت نسبت به دیگران و فقدان اعتماد در نظر گرفته‌اند. (۳) کمال‌گرایی جامعه‌محور: انتظارات بالایی که دیگران و اشخاص مهم، از فرد دارند. شامل ۲ پذیرش می‌باشد که شامل: (۱) پذیرش خود، این تقاضاها درخور و مناسب فرد هستند و فرد باید آن‌ها را رعایت کند. (۲) پذیرش دیگران، در آن دیگران تقاضاهای کمال‌گرایانه نسبت به شخص دارند (بیلدیز، دورو و الدلکلیوقلو، ۲۰۲۰). والدین کمال‌گرا ممکن است آرمان‌ها و آرزوهایی که خود نتوانسته‌اند به آن برسند به فرزندان خود اعمال کنند و به‌صورت انتقادی فرزندان‌شان را ارزیابی می‌کنند. والدین در قالب شیوه فرزند پروری کنترل‌گرایانه، چرایی استانداردهای شخصی والدین و چرایی فراقکنی آرزوها توجیه می‌شود (گل، اگیل، اختر و رحنا، ۲۰۱۹).

تمامی کودکان در جوامع باسواد دارای حق سوادآموزی هستند و در سیستم آموزش و پرورش انتظار می‌رود که دانش‌آموزان در پایان مقطع ابتدایی به‌طور روان بخوانند و آنچه را خوانده‌اند درک کنند و در نتیجه آن‌ها بتوانند بخوانند تا یاد بگیرند. لذا، نگرانی‌های زیادی در مورد کودکانی که مشکلات خواندن و نوشتن در سیستم مدرسه دارند، وجود دارد (مرادی، ۱۳۹۴)؛ بنابراین باید اشاره شود که اختلالات یادگیری به سیستم آموزشی مربوط بوده و جایگاهی را در روان‌پزشکی تضمین نمی‌کند. هرچند، اختلالات یادگیری عموماً با دیگر اختلالات عصب تحولی از قبیل اختلالات عصب تحولی از قبیل اختلالات رفتار تخریبی ارتباط دارد و اضطراب به‌تناسب در افراد مبتلا به اختلالات یادگیری افزایش می‌یابد در نتیجه اختلالات یادگیری باید از بعد روانی نیز مورد نظر قرار گیرد (دست‌مرد، خادمی و نوربخش، ۱۳۹۴). اگرچه آمارهای مربوط به شیوع

اختلال یادگیری متفاوت است اما شیوع این اختلال در کودکان در کشور ایران بالا بوده (رستمی و مربوطی، ۱۳۹۹) و نیاز به بررسی‌های زیادی در پژوهش‌های روان‌شناسی دارد که به نظر می‌رسد کیفیت روابط والد - کودک و تأثیرات مهم روانی آن بر کودک از قبیل تأثیر بر سلامت، تربیت و مراقبت عاطفی کودک، بتواند در کنار کمال‌گرایی، اختلال خواندن کودکان را پیش‌بینی نماید. فلذا در پژوهش حاضر به دنبال پاسخ به این سؤال است:

۱. ارتباط با والدین و کمال‌گرایی در پیش‌بینی اختلالات یادگیری سهم دارند؟
۲. ارتباط با والدین در پیش‌بینی اختلالات یادگیری سهم دارد؟
۳. کمال‌گرایی در پیش‌بینی اختلالات یادگیری سهم دارد؟

روش پژوهش

روش پژوهش به لحاظ هدف، کاربردی و به لحاظ روش گردآوری اطلاعات توصیفی-پیمایشی از نوع همبستگی است. جامعه آماری شامل تمامی دانش‌آموزان دختر پایه پنجم و ششم ابتدایی مشغول به تحصیل در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ شهر کرمانشاه بود که با مراجعه به مدارس، به ۲۷۰ نفر از دانش‌آموزان پرسشنامه داده خواهد شد. ملاک‌های ورود به پژوهش عبارت‌اند از: ۱_ دانش‌آموز، دختر باشد و ۲_ در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ در یکی از مدارس شهر کرمانشاه در پایه پنجم و یا ششم مشغول به تحصیل باشد. به دلیل شرایط کرونایی کشور، نمونه‌گیری با روش در دسترس انجام خواهد شد

ابزار پژوهش

۱. **پرسشنامه مشکلات یادگیری.** این پرسشنامه از ۲۲ گویه تشکیل شده است که توسط ویلکات و همکاران در سال ۲۰۱۱ تهیه شد و مشکلات یادگیری را در پنج عامل اساسی خواندن، شناخت اجتماعی، اضطراب اجتماعی، عملکردهای فضایی، حساب کردن می‌سنجد و توسط والدین دانش‌آموز تکمیل می‌شود. شیوه نمره‌گذاری بدین‌صورت است که هر سؤال دارای یک مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای از اصلاً (۱) تا همیشه (۵) است که والدین با توجه به وضعیت تحصیلی فراگیر یکی از این درجه‌ها را انتخاب می‌کند. درنهایت هر چه نمره فراگیر بیشتر باشد میزان اختلال یادگیری او بیشتر خواهد بود و برعکس. جهت بررسی اعتبار پرسشنامه مشکلات یادگیری کلورادو از دو روش همسانی درونی و باز آزمایی استفاده شده است. همسانی درونی کل پرسشنامه و خرده مقیاس‌های آن از طریق محاسبه‌ی ضریب آلفای کرونباخ برای بخش مشکل در خواندن ۰/۸۸، شناخت اجتماعی ۰/۸۳، اضطراب اجتماعی ۰/۸۵، مشکلات فضایی ۰/۷۲، مشکل در ریاضی ۰/۷۱ به دست آمد. روایی تفکیکی و سازهای پرسشنامه مذکور در حد مطلوب گزارش شده است. همچنین روایی همگرای مؤلفه‌های این پرسشنامه با پرسشنامه‌های پیشرفت تحصیلی استاندارد به این ترتیب گزارش شده است: خواندن ۰/۶۴، ریاضی ۰/۴۴، شناخت اجتماعی ۰/۶۴، اضطراب اجتماعی ۰/۴۶ و فضایی ۰/۳۰.

۲. **پرسشنامه کیفیت روابط والد، کودک.** این پرسشنامه در سال ۱۹۸۳ و به منظور سنجش کیفیت روابط والد- فرزند توسط فاین، مورلند و شوبل طراحی شده است. این پرسشنامه، ابزاری ۲۴ سؤالی است و ۴ مؤلفه عاطفه مثبت، همانندسازی با والدین، اعتماد/خشم را مورد ارزیابی قرار می‌دهد که پاسخ‌ها در یک طیف لیکرت ۷ درجه‌ای تنظیم شده است. ماده‌های ۹، ۱۳ و ۱۴ این مقیاس به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. در این مقیاس نمره بالاتر نشان‌دهنده رابطه خوب و مطلوب با پدر و مادر است و نمره پایین نشان‌دهنده

ارتباط کم با والدین و تعارض با والدین است. این مقیاس دو فرم دارد، یکی برای سنجیدن رابطه‌ی فرزند با مادر و یکی هم برای سنجیدن رابطه‌ی فرزند با پدر. در این پرسشنامه بالاترین نمره ۱۶۸ و پایین‌ترین نمره ۲۴ است. هرچند نمره فرد در این آزمون به ۱۶۸ نزدیک‌تر باشد، نشان‌دهنده کیفیت مثبت رابطه والد-فرزند است. در پژوهش فاین و همکاران ضریب پایایی این مقیاس با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۹ تا ۰/۹۴ برای خرده مقیاس‌های مربوط به پدر و نیز آلفای کلی ۰/۹۶ و ضرایب آلفای ۰/۶۱ تا ۰/۹۴ برای خرده مقیاس‌های مربوط به مادر و نیز آلفای کلی ۰/۹۶ به دست آمد. همچنین برای تعیین روایی مقیاس از روش تحلیل عاملی استفاده شد (۱۸). در پژوهش شهنی و همکاران نیز ضرایب آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس‌ها بین ۰/۸۹ تا ۰/۹۲ و برای کل پرسشنامه ۰/۹۴ محاسبه گردید.

۳. پرسشنامه چندگانه کمال‌گرایی هویت و فلت. پرسشنامه کمال‌گرایی توسط هویت و فلت (۱۹۹۱) طراحی و اعتبار یابی شده است (۲۳). این پرسشنامه شامل سه بعد (کمال‌گرایی خویشتن مدار، کمال‌گرایی دیگر مدار، کمال‌گرایی جامعه مدار) است. پرسشنامه مذکور دربرگیرنده ۳۰ گویه است و به گونه تفکیکی و با استفاده از مقیاس پنج‌درجه‌ای لیکرت کمال‌گرایی را موردسنجش قرار می‌دهد. این پرسشنامه در پژوهش سیدعباسی (۱۳۹۵) اعتبار یابی شده است. پایایی پرسشنامه در پژوهش سیدعباسی (۱۳۹۵) بر اساس ضریب آلفای کرونباخ در یک مطالعه مقدماتی به دست آمد، کمال‌گرایی خویشتن مدار (۰/۷۸)، کمال‌گرایی دیگر مدار (۰/۷۳)، کمال‌گرایی جامعه مدار (۰/۷۴) محاسبه شد. مؤلفه‌ها و سؤالات مربوط به هر مخلفه شامل: کمال‌گرایی خویشتن مدار (سؤالات ۱ تا ۱۰)، کمال‌گرایی دیگر مدار: (سؤالات ۱۰ تا ۲۰)، کمال‌گرایی جامعه مدار: (سؤالات ۲۰ تا ۳۰) می‌باشد و روش نمره‌گذاری به صورت لیکرتی از کاملاً مخالف (۱) تا کاملاً موافق (۵) می‌باشد. تفسیر پرسشنامه طبق مخلفه: مقیاس‌های سه‌گانه به ترتیب ۱۰ و ۵۰ است؛ یعنی کسی که نمره ۱۰ را به دست آورده است دارای کمترین میزان کمال‌گرایی و کسی که نمره ۵۰ را کسب نموده دارای بیشترین میزان کمال‌گرایی در هر یک از سه بعد کمال‌گرایی می‌باشد.

شیوه اجرا: پس از اخذ برگه معرفی‌نامه از دانشگاه به مدیران مدارس و انتخاب مدارس به صورت تصادفی، اطلاعات اولیه جهت اجرای پژوهش برای مدیران مدارس توضیح داده شد. پس از مشخص شدن تعداد جامعه آماری پژوهش و حجم نمونه، نسبت به انتخاب نمونه‌های پژوهش اقدام و پس از آن به شرکت‌کنندگان در پژوهش در مورد شرایط شرکت در پژوهش و اصول اخلاقی نظیر رضایت آگاهانه، رازداری و محرمانه ماندن اطلاعات شخصی توضیح داده شد. سپس پرسشنامه‌ها توسط دانش‌آموزان و والدینشان تکمیل و با توجه به پیچیدگی الگوی پژوهش از روش الگوسازی معادلات ساختاری استفاده و داده‌های ۲۷۰ شرکت‌کننده به وسیله نرم‌افزارهای Spss22 و Amos24 تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها

میانگین و انحراف استاندارد سن دانش‌آموزان شرکت‌کننده در پژوهش برابر با ۱۰/۹۸ (۲/۵۵) سال بود و میانگین و انحراف سن مادران این دانش‌آموزان برابر با ۲۷/۸۴ (۵/۶۴) سال و پدران این دانش‌آموزان ۳۰/۷۸ (۶/۴۴) سال بود.

جدول ۱. وضعیت توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	مخلفه	میانگین	انحراف معیار	واریانس	کشیدگی	چولگی	ضریب تحمل	ضریب واریانس	تورم واریانس	دوربین واتسون
رابطه والد-کودک	عاطفه مثبت	۳.۱۹۳	۵.۳۸	۲۸.۹۸	۰/۵۵	۱/۶۶	۰/۷۶	۱/۵۸		۱/۷۶
هماندسازی با والدین		۳.۹	۲.۷۱	۷.۳۸	-۰/۶۷	-۰/۵۲	۰/۸۴	۱/۶۴		
اعتماد		۳.۷۳	۲.۰۷	۴.۳۱	-۱/۱۵	-۱/۳۳	۰/۶۴	۱/۵۴		
خشم		۲.۸۹	۱.۹۱	۳.۶۸	-۰/۲۵	۰/۴۴	۰/۵۹	۱/۵۱		
اختلال یادگیری	اختلال یادگیری	۲.۵۱	۲.۷	۷.۳۳	-۰/۰۳	۰/۱۵	-	-	-	-
کمال‌گرایی خودمدار	کمال‌گرایی خودمدار	۲.۸۶	۲.۱۸	۴.۷۹	۱/۱۸	-۱/۳۸	۰/۷۴	۱/۷۳		۱/۸۰
کمال‌گرایی دیگر مدار	کمال‌گرایی دیگر مدار	۲.۷۱	۱.۸۹	۳.۵۷	-۰/۳۳	۰/۱۳	۰/۴۳	۱/۶۲		
کمال‌گرایی جامعه مدار	کمال‌گرایی جامعه مدار	۲.۶۲	۱.۶۹	۲.۸۶	-۰/۵۸	-۱/۰۹	۰/۶۰	۱/۶۹		

با توجه به یافته‌های جدول ۱، نتایج آزمون نرمال بودن متغیرها بر اساس آزمون کلموگرف اسمیرنوف نشان داد که معنی‌داری اکثر متغیرهای تحقیق از سطح معنی‌داری $\alpha=0/05$ بالاتر است، می‌توان گفت که متغیرهای تحقیق دارای توزیع نرمال است. مقادیر ضریب تحمل متغیرهای پیش‌بین بزرگ‌تر از ۰/۱ و مقادیر عامل تورم واریانس برای هر یک از آن‌ها کوچک‌تر از ۱۰ است. همچنین مقدار دوربین واتسون در فاصله مجاز ۱/۵ تا ۲/۵ قرار دارد؛ بنابراین مفروضه عدم وجود همبستگی بین خطاها تأیید می‌شود و می‌توان از رگرسیون استفاده کرد. مقادیر ضریب تحمل و تورم واریانس نیز نشان داد از نبود همپوشی بین متغیرهای پیش‌بین دارد.

جدول ۲. بررسی همبستگی اختلال یادگیری و رابطه والد-کودک

متغیرها	ضریب همبستگی	ضریب تعیین	سطح معنی‌داری
اختلال یادگیری و عاطفه مثبت	-۰/۵۴۳	۰/۲۹,۴۸	۰/۰۰۱
اختلال یادگیری و همانندسازی با والدین	-۰/۵۷۷	۰/۳۳,۲۹	۰/۰۰۳
اختلال یادگیری و اعتماد	-۰/۶۰۳	۰/۳۶,۳۶	۰/۰۰۲
اختلال یادگیری و خشم	۰/۶۴۱	۰/۴۱,۰۸	۰/۰۰۲

از آنجایی که همبستگی میان اختلال یادگیری و عاطفه مثبت در سطح اطمینان ۰/۰۱ معادل ۰/۵۴۳- و سطح معنی‌داری نیز کوچک‌تر از ۰/۰۵ محاسبه‌شده است حاکی از برقراری رابطه قوی، معنی‌دار و مستقیم دو متغیر با یکدیگر است؛ یعنی با افزایش عاطفه مثبت اختلال یادگیری به‌طور معنی‌داری در فرزندان کاهش می‌یابد. همچنین عاطفه مثبت می‌تواند ۲۹/۴۸ درصد از تغییرات اختلال یادگیری را تبیین نماید. در ادامه نیز از آنجایی که همبستگی میان اختلال یادگیری و همانندسازی با والدین در سطح اطمینان ۰/۰۱ معادل ۰/۵۷۷- و سطح معنی‌داری نیز کوچک‌تر از ۰/۰۵ محاسبه‌شده است حاکی از برقراری رابطه قوی، معنی‌دار و مستقیم دو متغیر با یکدیگر است؛ یعنی با افزایش همانندسازی با والدین اختلال یادگیری به‌طور معنی‌داری در فرزندان کاهش می‌یابد. همچنین همانندسازی با والدین می‌تواند ۳۳،۲۹ درصد از تغییرات اختلال یادگیری را تبیین نماید. در ادامه نیز باید اشاره گردد که از آنجایی که همبستگی میان اختلال یادگیری و اعتماد در سطح اطمینان ۰/۰۱ معادل ۰/۶۰۳- و سطح معنی‌داری نیز کوچک‌تر از ۰/۰۵ محاسبه‌شده است که حاکی از برقراری رابطه قوی، معنی‌دار و معکوس دو متغیر با یکدیگر است؛ یعنی با افزایش اعتماد والدین، اختلال یادگیری در فرزندان کاهش می‌یابد. همچنین اعتماد می‌تواند ۳۶،۳۶ درصد از تغییرات اختلال یادگیری را تبیین نماید و در نهایت از آنجایی که همبستگی میان اختلال یادگیری و خشم در سطح اطمینان ۰/۰۱ معادل ۰/۶۴۱- و سطح معنی‌داری نیز کوچک‌تر از ۰/۰۱ محاسبه‌شده است حاکی از برقراری رابطه قوی، معنی‌دار و مستقیم دو متغیر با یکدیگر است؛ یعنی با افزایش خشم والدین، اختلال یادگیری نیز در فرزندان افزایش می‌یابد که خشم می‌تواند ۴۱،۰۸ درصد از تغییرات اختلال یادگیری را تبیین نماید.

جدول ۳. بررسی همبستگی اختلال یادگیری و کمال‌گرایی

متغیرها	ضریب همبستگی	ضریب تعیین	سطح معنی‌داری
کمال‌گرایی خودمدار و اختلال یادگیری	۰/۵۸۱	۰/۳۳،۷۶	کوچک‌تر از ۰/۰۵
کمال‌گرایی دیگرمدار و اختلال یادگیری	۰/۵۹۶	۰/۳۵،۵۲	کوچک‌تر از ۰/۰۵
کمال‌گرایی جامعه‌مدار و اختلال یادگیری	۰/۶۱۲	۰/۳۷،۴۵	کوچک‌تر از ۰/۰۵

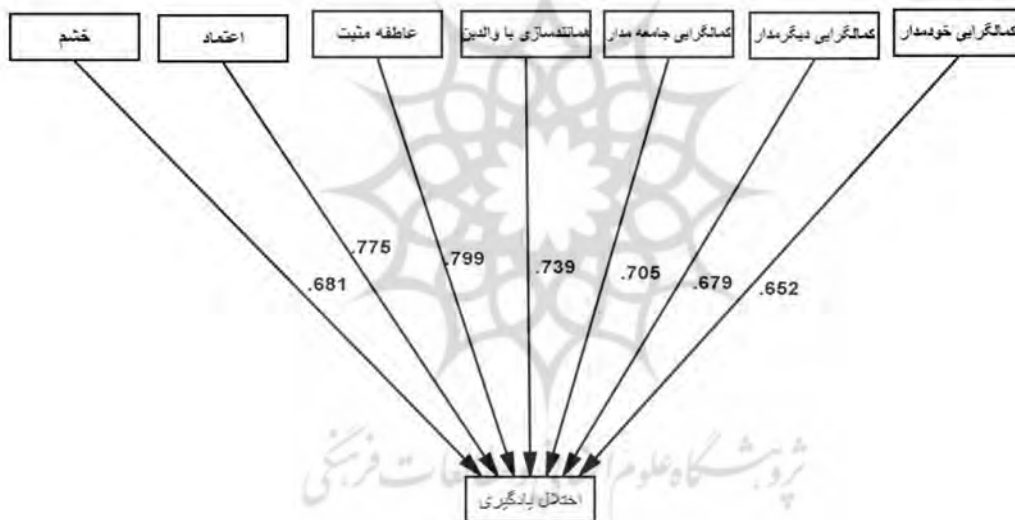
از آنجایی که همبستگی میان اختلال یادگیری و کمال‌گرایی خودمدار در سطح اطمینان ۰/۰۵ معادل ۰/۵۸۱- و سطح معنی‌داری نیز کوچک‌تر از ۰/۰۵ محاسبه‌شده است حاکی از برقراری رابطه قوی، معنی‌دار و مستقیم دو متغیر با یکدیگر است؛ یعنی با افزایش کمال‌گرایی، اختلال یادگیری در فرزندان افزایش می‌یابد. همچنین کمال‌گرایی خودمدار می‌تواند ۳۳،۷۶ درصد از تغییرات اختلال یادگیری را تبیین نماید. همچنین همبستگی میان اختلال یادگیری و کمال‌گرایی دیگرمدار در سطح اطمینان ۰/۰۵ معادل ۰/۵۹۶- با سطح معنی‌داری کوچک‌تر از ۰/۰۵ محاسبه‌شده است حاکی از برقراری رابطه قوی، معنی‌دار و مستقیم دو متغیر با یکدیگر است؛ یعنی با افزایش کمال‌گرایی دیگرمدار، اختلال یادگیری در فرزندان افزایش می‌یابد. همچنین کمال‌گرایی دیگرمدار می‌تواند ۳۵،۵۲ درصد از تغییرات اختلال یادگیری را تبیین نماید و همچنین همبستگی اختلال یادگیری و کمال‌گرایی جامعه‌مدار در سطح اطمینان ۰/۰۵ معادل ۰/۶۱۲- و سطح

معنی‌داری نیز کوچک‌تر از ۰,۰۵، محاسبه شده که حاکی از برقراری رابطه قوی، معنی‌دار و مستقیم دو متغیر با یکدیگر است؛ یعنی با افزایش کمال‌گرایی جامعه مدار، اختلال یادگیری در فرزندان افزایش می‌یابد؛ همچنین کمال‌گرایی جامعه مدار می‌تواند ۳۷,۴۵ درصد از تغییرات اختلال یادگیری را تبیین نماید.

جدول ۴. خلاصه مدل رگرسیونی

ضریب همبستگی چندگانه	ضریب پیش‌بینی	ضریب تعدیلی	خطای تخمین شده	ضریب دوربین-واتسون
۰/۴۶۲	۰/۲۱۳	۰/۲۲۰	۶/۲۱	۱/۶۷

ضریب همبستگی چندگانه برای داده‌ها بین کمال‌گرایی و کیفیت رابطه والد-کودک با اختلال یادگیری برابر با $R = ۰/۴۶۲$ است. ضریب تعیین برابر ۰/۲۱۳ می‌باشد. به عبارتی، ۲۱,۳ درصد از واریانس اختلال یادگیری از طریق کمال‌گرایی و کیفیت رابطه والد کودک قابل تبیین است ($R^2 = ۰/۲۱۳$).

شکل ۱. مدل‌سازی معادلات ساختاری

جدول ۵. جدول بارهای عاملی

سازه	بار عاملی	P-value	پایایی	میانگین واریانس
عاطفه مثبت	۰/۷۹۹	۰/۰۰۱	۰/۸۳۴	۰/۸۰۲
همانندسازی با والدین	۰/۷۳۹	۰/۰۰۱	۰/۸۱۴	۰/۷۶۹
اعتماد	۰/۷۷۵	۰/۰۰۱	۰/۸۳۰	۰/۷۸۶
خشم	۰/۶۸۱	۰/۰۰۱	۰/۷۵۲	۰/۷۳۹
کمال‌گرایی خودمدار	۰/۶۵۲	۰/۰۰۱	۰/۷۹۴	۰/۷۴۱
کمال‌گرایی دیگرمدار	۰/۶۷۹	۰/۰۰۱	۰/۸۰۲	۰/۷۹۴
کمال‌گرایی جامعه مدار	۰/۷۰۵	۰/۰۰۱	۰/۸۳۴	۰/۸۰۲

به‌منظور دستیابی به اعتبار همگرا و میزان همبستگی، آزمون‌های پایایی مرکب و میانگین واریانس ارزیابی شد. پایایی بالاتر از ۰/۸ همراه با میانگین واریانس حداقل ۰/۵ دو شرط لازم برای اعتبار همگرا و همبستگی یک سازه می‌باشند. همان‌طور که در جدول ذیل نشان داده شده است، پایایی برای همه‌ی سازه‌ها بین ۰/۷۴۱ تا ۰/۸۳۴ و میانگین واریانس بین ۰/۷۳۹ تا ۰/۸۰۲ است که اعتبار همگرایی بالایی را نشان می‌دهد. بارهای عاملی بزرگ‌تر از ۰/۵، از اعتبار مناسبی برخوردار هستند. همان‌گونه که در جدول ۶ مشاهده می‌گردد تمامی سازه‌ها دارای بار عاملی بین ۰/۷۵۰ و ۰/۹۴۱ می‌باشد که همبستگی بالایی را نشان می‌دهد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف این پژوهش تعیین مدل اختلالات یادگیری بر اساس ارتباط با والدین و کمال‌گرایی بود. طبق تجزیه‌وتحلیل‌های مطروحه در فصل گذشته مشخص گردید، ارتباط با والدین در پیش‌بینی اختلالات یادگیری سهم دارد. میثاقیان (۱۳۹۸) در پژوهشی تحت عنوان خانواده و اختلالات یادگیری فرزندان به این نتیجه دست‌یافته است که ارتباط با والدین در پیش‌بینی اختلالات یادگیری سهم دارد؛ که همسو با پژوهش حاضر می‌باشد. لانگ و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهشی تحت عنوان بررسی ارتباط کیفیت روابط والد-فرزند با اختلالات یادگیری در دانش‌آموزان به این نتیجه دست‌یافته است که کیفیت روابط والد-فرزند با اختلالات یادگیری در دانش‌آموزان رابطه دارد که همسو با پژوهش حاضر می‌باشد. متین و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهشی تحت عنوان پدیدارشناسی تجارب مادران با فرزند مبتلابه ناتوانی یادگیری به این نتیجه دست‌یافته است که ارتباط با والدین در پیش‌بینی اختلالات یادگیری سهم دارد که همسو با پژوهش حاضر می‌باشد. تبیینی که برای این فرضیه می‌توان ارائه داد از این قرار است که زمانی که والدین با فرزندان خود دارای عاطفه مثبت باشند و همانندسازی میان والدین و فرزندان وجود داشته باشد و حس اعتماد میان آن‌ها وجود داشته باشد و خشم در حد بسیار کم میان آن‌ها وجود داشته باشد والد و فرزند احساس نزدیکی بیشتری به یکدیگر دارند و فرزند آن‌ها بیشتر انگیزش پیشرفت تحصیلی پیدا می‌کند و طبق پژوهش تیموری (۱۳۹۸)، انگیزش پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان با اختلال یادگیری آن‌ها رابطه معکوس معنی‌داری دارد بنابراین وقتی دانش‌آموزان بیشتر انگیزش پیشرفت تحصیلی پیدا می‌کنند، اختلال یادگیری در آن‌ها کاهش می‌یابد. همچنین طبق تجزیه‌وتحلیل‌های مطروحه در فصل گذشته مشخص گردید، اختلالات یادگیری بر اساس کمال‌گرایی پیش‌بینی می‌گردد.

بارلاکا و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهشی تحت عنوان کمال‌گرایی و بازداری هیجانی در کودکان دارای اختلالات یادگیری خاص و والدین آن‌ها به این نتیجه دست‌یافته است که کودکان دارای اختلالات یادگیری بیشتر دچار نشخوار فکری هستند و همچنین در کودکان دارای اختلالات یادگیری به نسبت کودکان عادی همسالان خود، کمال‌گرایی در میزان بیشتری مشاهده گردید که همسو با پژوهش حاضر می‌باشد. رودرگوز (۲۰۱۶) در پژوهشی تحت عنوان کودکان مبتلابه اختلال یادگیری و کمال‌گرایی در آن‌ها برای مطالعه به این نتیجه دست‌یافته است که اختلال یادگیری در کودکان با کمال‌گرایی آن‌ها رابطه مستقیم و معنی‌داری دارد که همسو با پژوهش حاضر می‌باشد. شاه‌محمدی و خویینی (۱۳۹۶) در پژوهشی تحت عنوان رابطه ابعاد کمال‌گرایی مادران با مشکلات یادگیری دانش‌آموزان به این نتیجه دست‌یافته است که اختلالات

یادگیری بر اساس کمال‌گرایی پیش‌بینی می‌گردد که همسو با پژوهش حاضر می‌باشد. تبیینی که برای این فرضیه می‌توان ارائه داد از این قرار است که زمانی که کودکان کمال‌گرایی داشته باشند روحیه ضعیف، عزت‌نفس پایین دارند بنابراین اختلال یادگیری در آن‌ها افزایش می‌یابد.

در فرضیه اصلی نیز مطرح گردید که اختلال یادگیری بر اساس متغیرهای کمال‌گرایی و رابطه والد کودک تبیین می‌گردد. میثاقیان (۱۳۹۸) در پژوهشی تحت عنوان خانواده و اختلالات یادگیری فرزندان به این نتیجه دست‌یافته است که ارتباط با والدین در پیش‌بینی اختلالات یادگیری سهم دارد؛ که همسو با پژوهش حاضر می‌باشد. لانگ و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهشی تحت عنوان بررسی ارتباط کیفیت روابط والد-فرزند با اختلالات یادگیری در دانش‌آموزان به این نتیجه دست‌یافته است که کیفیت روابط والد-فرزند با اختلالات یادگیری در دانش‌آموزان رابطه دارد که همسو با پژوهش حاضر می‌باشد. متین و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهشی تحت عنوان پدیدارشناسی تجارب مادران با فرزند مبتلابه ناتوانی یادگیری به این نتیجه دست‌یافته است که ارتباط با والدین در پیش‌بینی اختلالات یادگیری سهم دارد؛ که همسو با پژوهش حاضر می‌باشد. تبیینی که برای این فرضیه می‌توان ارائه داد از این قرار است که کودکان دارای اختلال یادگیری، با وجود اینکه در اکثر مواقع از هوش طبیعی بسیاری برخوردارند، نمی‌توانند پیشرفت تحصیلی مطلوبی داشته باشند فلذا دانش‌آموزانی که دچار اختلال یادگیری هستند در حین یادگیری با مشکلات و اشتباهات بیشتری مواجه می‌شوند همچنین والدین دانش‌آموزان مبتلابه مشکل خواندن و نوشتن بیشتر از سبک فرزند پروری سهل‌گیرانه استفاده می‌کنند و والدین دانش‌آموزان عادی بیشتر از سبک فرزند پروری مقتدر استفاده می‌کنند مبتنی بر سؤال اول پژوهش اثبات گردید که ارتباط با والدین در پیش‌بینی اختلالات یادگیری سهم دارد فلذا پیشنهاد می‌شود بروشورهای آموزشی در مدارس برای آموزش نحوه رابطه والد-فرزند بین دانش‌آموزان و والدینشان جهت غنی‌تر شدن رابطه آن‌ها تهیه شود؛ همچنین بروشورهای آموزشی در مدارس برای آموزش نحوه کنترل هیجانات دانش‌آموزان برگزار شود. با توجه به اینکه در سؤال دوم پژوهش مطرح گردید، کمال‌گرایی در پیش‌بینی اختلالات یادگیری سهم دارد فلذا پیشنهادات ذیل مطرح می‌شود طی بروشورهای آموزشی به خانواده‌ها آموزش داده شود که انواع کمال‌گرایی چه آثاری می‌تواند بر عملکرد یادگیری کودکان داشته باشد. با توجه به اینکه در فرضیه اصلی مطرح گردید، کیفیت روابط والد-فرزند با سبک فرزند پروری رابطه دارد فلذا پیشنهاد می‌شود طی یک پژوهش میدانی، پرسشنامه سبک فرزند پروری میان والدین توزیع و سبک فرزند پروری هر یک مشخص گردد در نهایت طی دوره‌های آموزشی به هر یک از آن‌ها سبک فرزند پروری خاص به خود آموزش داده شود؛ همچنین پیشنهاد می‌شود نحوه برخورد والدین با فرزندان در جلسات مباحثه پرسیده شود و پیرامون نواقص برخورد آن‌ها با فرزندان توسط روان‌شناسان راهکارهایی ارائه شود و با شناخت دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری و اقدامات مناسب برای کمک به این دانش‌آموزان می‌توان از بروز مشکلات تحصیلی متعدد از جمله مشکلات خواندن، نوشتن و دیکته در دوران تحصیل و پس‌از آن پیشگیری نمود.

موازن اخلاقی

مقاله حاضر حاصل اقتباس از رساله دکتری نویسنده اول است که به تصویب معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه رسیده است؛ ملاحظات اخلاقی در پژوهش با جلب رضایت آگاهانه شرکت‌کنندگان رعایت شده است؛ هم‌چنین به افراد درباره محرمانه بودن نتایج اطمینان داده شد.

سپاسگزاری

در پایان لازم است از زحمات مدیران، معلمان و کارکنان مدارس به دلیل فراهم کردن امکان نمونه‌گیری تشکر و قدردانی به عمل آوریم؛ هم‌چنین از کلیه شرکت‌کنندگان در فرایند پژوهش صمیمانه قدردانی می‌شود.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

منابع

پورمحمدرضای‌تجریشی، معصومه، عاشوری، محمد، افروز، غلامعلی، ارجمند نیا، علی‌اکبر و غباری بناب، باقر. (۱۳۹۴). اثربخشی آموزش برنامه والدگری مثبت بر تعامل مادر با کودک کم‌توان ذهنی. *مجله توان‌بخشی*،

۱۶ (۲): ۱۳۷-۱۲۸

تیموری، یاسین، محرابی، ذوالفقار و احمدی، اسماعیل (۱۳۹۵) ارائه راهکارهایی برای حل مشکل نارساخوانی دانش‌آموزان ابتدایی، *کنفرانس جهانی روانشناسی و علوم تربیتی، حقوق و علوم اجتماعی در آغاز هزاره سوم دست‌مرد*، نینا، خادمی، مژگان و نوربخش، سیما (۱۳۹۵) بررسی دانش و نگرش معلمان ابتدایی شهر تهران در مورد اختلالات یادگیری و نقص-توجه/بیش‌فعالی و ارتباط آن با ویژگی‌های معلمان، *طب توان‌بخشی*، ۵(۳):

۱۰۱-۱۲۰

رستمی، علی و مربوطی، عبدالقادر (۱۳۹۹) بررسی عوامل اختلال خواندن و نوشتن و ارائه راهکار برای دانش‌آموزان دبستان، *ششمین کنفرانس سراسری دانش و فناوری علوم تربیتی مطالعات اجتماعی و روانشناسی ایران*

شاه‌محمدی، زینب و خویینی، فاطمه (۱۳۹۶) رابطه ابعاد کمال‌گرایی مادران با مشکلات یادگیری دانش‌آموزان، *هشتمین کنفرانس بین‌المللی روانشناسی و علوم اجتماعی*

شیرزاد، ابراهیم (۱۳۹۹) مطالعه اختلال نارسایی خواندن در دانش‌آموزان، *هفتمین همایش ملی مطالعات و تحقیقات نوین در حوزه علوم تربیتی، روانشناسی و مشاوره ایران*

عدیلی، شهرزاد، میرزایی، رکسانا و عابدی، احمد (۱۳۹۸) اثربخشی بازی‌درمانی مبتنی بر روابط والد و کودک بر کیفیت تعاملات والد و فرزند و کیفیت زندگی مرتبط با سلامت کودکان دارای مشکلات رفتاری و هیجانی، *فصلنامه کودکان استثنایی*، ۱۹(۱): ۷۰-۵۹

عزیزی، آرمان، فاتحی زاده، مریم و احمدی، احمد (۱۳۹۷) تأثیر درمان رابطه والد-فرزند بر تنیدگی و توانمندی والدین دارای فرزند دچار اختلال کاستی توجه/فزون‌کنشی، *فصلنامه مشاوره و روان‌درمانی خانواده*، ۸(۱):

۲۰-۳۵

علایی فر، شیرین و مرادی، علیرضا (۱۳۹۶) اثربخشی آموزش برنامه فرزند پروری مثبت به مادران برافزایش توانایی خواندن کودکان دارای اختلال یادگیری، *روانشناسی شناختی*، ۲(۴): ۱۳-۲۵

محمودی، مهدی و محمدی، محمد. (۱۳۹۷). بررسی عوامل مؤثر بر اختلال خواندن در کودکان و شیوه درمان آن. *کنفرانس بین‌المللی دستاوردهای نوین پژوهشی در علوم اجتماعی، علوم تربیتی و روانشناسی* مرادی، سپیده (۱۳۹۵) ماهیت و طبقه‌بندی اختلالات خواندن (نقدی بر پیشنهادات برای این اختلال)، *تعلیم و تربیت استثنائی*، ۱۴(۳): ۵۵-۶۹

معصومی، مرجان و شریفی، سمیه (۱۳۹۹) بررسی رابطه یادگیری خودتنظیمی بر خودکارآمدی و اختلال یادگیری دانش‌آموزان (نمونه موردی: دانش‌آموزان چهارم و پنجم ابتدایی منطقه ۷ شهر تهران)، *دومین کنفرانس ملی یافته‌های نوین یاددهی-یادگیری در دوره ابتدایی*

میثاقیان، عسکر (۱۳۹۸) خانواده و اختلالات یادگیری فرزندان، *چهارمین کنفرانس ملی توانمندسازی جامعه در حوزه علوم انسانی و مطالعات روانشناسی*

هادی، کوچکعلی. (۱۳۹۷). بررسی رابطه میزان تحصيلات والدین و درمان ابتلا به اختلال یادگیری دانش‌آموزان در مقطع ابتدایی. *اولین کنفرانس ملی یافته‌های نوین در حوزه یاددهی و یادگیری*

هرندی، ویدا، سلطانی، امان اله، منطری توکلی، علیرضا و زین‌الدینی، زهرا (۱۳۹۷) قش سبک فرزند پروری در پیش‌بینی عملکرد خواندن کودکان با اختلال یادگیری ویژه از نوع خواندن، *نشریه مطالعات ناتوانی*، ۸(۱): ۳۳-۴۸

References

- Alidousti Aa, Nakhaee N, Khanjani N. Reliability And Validity Of The Persian Versions Of The Enrich Marital Satisfaction (Brief Version) And Kansas Marital Satisfaction Scales. *Journal Of Health And Development*. 2015;4(2):158-67
- Badeleh A, Toomaj A. Structural Equations Of Relationships Between Learning Disorder, Emotional Intelligence And Depression In Primary School Students. *Quarterly Journal Of Child Mental Health*. 2018 Mar 10;4(4):59-70.
- Besharat Ma, Azizi K, Poursharifi H. The Relationship Between Parenting Styles And Children's Perfectionism In A Sample Of Iranian Families. *Procedia-Social And Behavioral Sciences*. 2011 Jan 1;15:1276-9.
- Burlaka, V. Graham-Bermann, S. A. & Delva, J. (2020). Family Factors And Parenting In Ukraine. *Child Abuse & Neglect*, 72, 154-162. Doi: <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2017.08.007>
- Chou, H.L. Chou, C. & Chen, C.H. (2016). The Moderating Effects Of Parenting Styles On The Relation Between The Internet Attitudes And Internet Behaviors Of High-School Students In Taiwan. *Computers & Education*, 94, 204-214. Doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.compedu.2015.11.017>
- Farzi Vanestanagh F, Taklavi S, Gaffari A. The Effectiveness Of Self-Compassion Education On The Shame And Guilt Of Mothers Of Children With Learning Disorders. *Journal Of Health*. 2020 Oct 10;11(3):422-31
- Fibert, Ph, Relton, C, Peasgood, T. & Daley, D. (2018). Protocol For The Star (Sheffield Treatments For Adhd) Project: An Internal Pilot Study Assessing The Feasibility Of The Trials Within Cohorts (Twics) Design To Test The Effectiveness Of Interventions For Children With Adhd. *Pilot And Feasibility Studies*, 61(4), 1-9.
- Gul M, Aqeel M, Akhtar T, Rehna T. The Moderating Role Of Perfectionism On The Relationship Between Parenting Styles And Personality Disorders In Adolescents. *Foundation University Journal Of Psychology*. 2019 Aug 31;3(۲)

- Jäncke, L, Saka, My, Badawood, O, Alhamadi, N. (2019). "Resting-State Electroencephalogram In Learning-Disabled Children: Power And Connectivity Analyses". *Neuroreport*, 16; 30(2), 95-101. Doi: 10.1097/Wnr.0000000000001166.
- Kakavand A, Kalantari S, Noohi S, Taran H. Identifying The Perfectionism With Normal Students'and Gifted Students'perfectionism. *Independent Journal Of Management & Production*. 2017;8(1):108-23.
- Lin, C.H. & Wiley, A. R. (2017). The Relationship Of Relative Child Care And Parenting Behaviors In Fragile Families. *Children And Youth Services Review*, 82, 130-138
- Magai, D. N, Malik, J. A. &Koot, H. M. (2018). Emotional And Behavioral Problems In Children And Adolescents In Central Kenya. *Child Psychiatry & Human Development*, 48, 1-13
- Matza, L. M, Mary, K, Deal, L, Kimberly, F, & Erder, H. (2020). Challenges Of Developing An Observable Parent-Reported Measure: A Qualitative Study Of Functional Impact Of Adhd In Children. *Journal Value In Health*, 20, 828 – 833.
- Meixner, J. M, Warner, G. J, Lensing, N, Schiefele, U, & Elsner, B. (2019). The Relation Between Executive Functions And Reading Comprehension In Primary-School Students: A Cross-Lagged-Panel Analysis. *Early Childhood Research Quarterly*, 46, 62–74. <https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2018.04.010>
- Miller Al, Speirs Neumeister Kl. The Influence Of Personality, Parenting Styles, And Perfectionism On Performance Goal Orientation In High Ability Students. *Journal Of Advanced Academics*. 2017 Nov;28(4):313-44←
- Moll K, Kunze S, Neuhoff N, Bruder J, Schulte-Körne G. Specific Learning Disorder: Prevalence And Gender Differences. *Plos One*. 2014;9(7):8-14. Doi: 10.1371/Journal.Pone.0103537
- Rodriguez, C. M. (2016). Attributional Style As A Mediator Between Parental Abuse Risk And Child Internalizing Symptomatology. *Child Maltreatment*, 11, 121-130
- Sadati Sf, Seyyed Sm, Moafi M. Investigate The Relationship Between Parenting Styles And Parents' Perfectionism And Positivism. *International Academic Journal Of Humanities*. 2017;4(2):85-94.
- Steinberg L, Darling N. Parenting Style As Context: An Integrative Model. In *Interpersonal Development 2017 Nov 30* (Pp. 161-170). Routledge
- Waber, Dp, Boiselle, Ec, Forbes, Pw, Girard, Jm, Sideridis, Gd. (2019). "Quality Of Life In Children And Adolescents With Learning Problems: Development And Validation Of The Ld/QoL15 Scale". *Journal Of Learning Disabilities*, 52(2), 146-157. Doi: 10.1177/0022219418775119
- Waber, Dp, Boiselle, Ec, Forbes, Pw, Girard, Jm, Sideridis, Gd. (2019). "Quality Of Life In Children And Adolescents With Learning Problems: Development And Validation Of The Ld/QoL15 Scale". *Journal Of Learning Disabilities*, 52(2), 146-157. Doi: 10.1177/0022219418775119
- Yildiz M, Duru H, Eldeleklioğlu J. Relationship Between Parenting Styles And Multidimensional Perfectionism: A Meta-Analysis Study. *Educational Sciences: Theory & Practice*. 2020 Oct 1;20(۴)
- Zhao, F. Zhang, Z.H. Bi, L. Wu, X.S. Wang, W.J. Li, Y.F. & Sun, Y.H. (2017). The Association Between Life Events And Internet Addiction Among Chinese Vocational School Students: The Mediating Role Of Depression. *Computers In Human Behavior*, 70, 30-38.

پرسشنامه مشکلات یادگیری و بلکات و همکاران

ردیف	عبارات	همیشه	اغلب	گاهی اوقات	به ندرت	اصلاً
۱	در املاء مشکل دارد.	۵	۴	۳	۲	۱
۲	در یادگیری نام حروف مشکل دارد.	۵	۴	۳	۲	۱
۳	در یادگیری هجاها مشکل دارد.	۵	۴	۳	۲	۱
۴	در خواندن کند است.	۵	۴	۳	۲	۱
۵	پایین تر از سطح مورد انتظار می‌خواند.	۵	۴	۳	۲	۱
۶	به خاطر مشکل در خواندن و املاء، در مدرسه نیاز به کمک بیشتری دارد.	۵	۴	۳	۲	۱
۷	از فاصله بین فردی، درک ضعیفی دارد.	۵	۴	۳	۲	۱
۸	در فهم نحوه واکنش دیگران مشکل دارد.	۵	۴	۳	۲	۱
۹	در فهم احساسات دیگران مشکل دارد.	۵	۴	۳	۲	۱
۱۰	درک درستی از موقعیت اجتماعی ندارد (مانند گفتن جک‌های بیجا یا اظهارات بی مورد)	۵	۴	۳	۲	۱
۱۱	در پیدا کردن دوست یا حفظ دوست مشکل دارد.	۵	۴	۳	۲	۱
۱۲	در موقعیتهای اجتماعی، خود را کنار می‌کشد.	۵	۴	۳	۲	۱
۱۳	در موقعیت اجتماعی جدید دچار اضطراب می‌شود.	۵	۴	۳	۲	۱
۱۴	بد خط است.	۵	۴	۳	۲	۱
۱۵	نوشته‌هایش آشفته یا کثیف به نظر می‌رسند.	۵	۴	۳	۲	۱
۱۶	نمی‌تواند اعداد را در یک ستون بنویسد.	۵	۴	۳	۲	۱
۱۷	متناسب با سن خود نقاشی نمی‌کشد.	۵	۴	۳	۲	۱
۱۸	عملکردش در ریاضیات، بدتر از عملکرد وی در خواندن و املاء است.	۵	۴	۳	۲	۱
۱۹	در ریاضیات دقت کافی ندارد، مثلاً هنگامی که علامت تفریق وجود دارد جمع می‌بندد.	۵	۴	۳	۲	۱
۲۰	در یادگیری مفاهیم جدید ریاضیات مثل قرض دادن و قرض گرفتن، مشکل دارد.	۵	۴	۳	۲	۱

پرسشنامه کمال‌گرایی هویت و فلت

سؤالات	کاملاً موافق	کاملاً مخالف	موافق نظری ندارم	مخالف	کاملاً مخالف
۱. نمی‌توانم حتی یک اشتباه را در کارم تحمل کنم	۵	۴	۳	۲	۱
۲. به چیزی کمتر از کامل و ایده آل بودن قانع نمی‌شوم	۵	۴	۳	۲	۱
۳. هر چقدر کاری را خوب انجام داده باشم باز هم از عملکردم ناراضی هستم.	۵	۴	۳	۲	۱
۴. احساس می‌کنم همیشه باید در زندگی (درس، کار و غیره) کاملاً موفق باشم.	۵	۴	۳	۲	۱
۵. وقتی به هدفهایم می‌رسم باز هم احساس ناراضی می‌کنم.	۵	۴	۳	۲	۱
۶. اهداف و آرمانهایم بسیار عالی هستند.	۵	۴	۳	۲	۱
۷. هر چقدر کاری را درست انجام داده باشم باز هم احساس می‌کنم کاملاً درست انجام نداده‌ام.	۵	۴	۳	۲	۱
۸. اگر حتی یک اشتباه در کارم باشد ناراحت و آشفته می‌شوم.	۵	۴	۳	۲	۱
۹. در مورد هر کار جزئی که انجام می‌دهم تردید می‌کنم.	۵	۴	۳	۲	۱
۱۰. احساس می‌کنم خیلی کمال‌گرا هستم.	۵	۴	۳	۲	۱

۱	۲	۳	۴	۵	۱۱. از بستگانم انتظار دارم که کامل و ایده آل باشند.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۲. وقتی از کسی می‌خواهم کاری انجام دهد، انتظار دارم آن را کامل و بی نقص انجام دهد.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۳. حوصله کسانی را که برای بهتر و کامل تر شدن خودشان تلاش می‌کنند ندارم.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۴. نمی‌توانم اشتباه دیگران را تحمل کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۵. هیچ وقت از عملکرد دیگران احساس رضایت نمی‌کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۶. انتظار دارم دیگران همواره منظم و دقیق باشند.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۷. وقتی کسی کای را نصفه و نیمه، انجام می‌دهد احساس می‌کنم اصلاً انجام نداده است.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۸. انتظار دارم دیگران به دنبال اهداف و آرمان‌های عالی باشند.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۹. تصور می‌کنم دیگران بتوانند انتظارات مرا بر آورده سازند.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۰. نمی‌توانم نسبت به کسانی که برای تحقق اهداف و آرمان‌های عالیتلاش نمی‌کنند، احساس خوبی داشته باشم.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۱. خانواده ام از من انتظار دارند کامل و ایده آل باشم.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۲. اطرافیانم انتظار دارند در هر کاری کاملاً موفق باشم.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۳. وقتی کاری انجام می‌دهم احساس می‌کنم دیگران با دیدی انتقادی در مورد آن قضاوت خواهند کرد.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۴. هر چقدر کاری را کامل و بی نقص انجام می‌دهم باز هم دیگران انتظار دارند که کامل تر انجام دهم.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۵. احساس می‌کنم دیگران بیش از حد از من توقع دارند.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۶. در کودکی هرگاه کاری را کاملاً درست انجام نمی‌دادم، سرزنش و تنبیه می‌شدم.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۷. والدینم هیچ وقت اشتباهات مرا نادیده نگرفتند.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۸. والدینم از من می‌خواستند که در هر کاری و هر چیزی بهترین باشم.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۹. تصور می‌کنم که هرگز نمی‌توانم انتظارات و توقعات خانواده‌ام را برآورده سازم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۰. اگر اشتباهی از من سر بزند دیگران به دیده تحقیر به من نگاه می‌کنند.

پرسشنامه رابطه والد-فرزند

ردیف	سئوالات	تقریباً هیچ	هیچ کم	به ندرت/گاهی	تا حدودی	زیاد	خیلی زیاد
۱	احساس می‌کنید وقتی را که با پدرتان صرف می‌کنید چقدر است؟	۱	۲	۳	۴	۵	۶ ۷
۲	احساس می‌کنید تا چه حد توانسته اید رابطه پایداری را با پدر خود حفظ کنید؟	۱	۲	۳	۴	۵	۶ ۷
۳	چقدر به پدر خود اعتماد دارید؟	۱	۲	۳	۴	۵	۶ ۷
۴	چقدر اطمینان دارید اگر صحبت کنید پدرتان شما را مسخره یا مضحکه نمی‌کند؟	۱	۲	۳	۴	۵	۶ ۷

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۵	چقدر اطمینان دارید که اگر مشکلی داشته باشید پدرتان به شما کمک خواهد کرد؟
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۶	چقدر به پدرتان احساس نزدیکی می‌کنید؟
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۷	چقدر برایتان راحت است که برای یک مشکل عشقی با پدرتان صحبت کنید؟
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۸	در رابطه با مشکلاتی که در مدرسه دارید، با پدرتان تا چه اندازه راحت صحبت می‌کنید؟
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۹	تا چه حد در باره نقش پدرتان در زندگی خود دچار ابهام هستید؟
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۰	حس می‌کنید احساسات، افکار، رفتار پدرتان را به درستی می‌شناسید؟
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	قبول ضعف‌های پدرتان برایتان آسان است؟
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۲	تا چه حد پدرتان را فرد بالغی می‌دانید که برای خودش زندگی می‌کند، و تا چه حد او را فقط یک پدر می‌بینید؟
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۳	چند وقت یک بار از دست پدرتان عصبانی می‌شوید؟
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۴	به طور کلی، چقدر از پدرتان آزرده هستید؟
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۵	گفتگو با پدرتان تا چه حدی مطلوب است؟
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۶	پدرتان تا چه حد نیازها، احساسات و رفتار شما را درک می‌کند؟
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۷	پدر شما خوب به حرف‌های شما گوش می‌کند؟
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۸	چقدر پدرتان برایتان مهم است (به او اهمیت می‌دهید)؟
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۹	وقتی از خانه دور هستید، نوعاً چقدر دل‌تَنان برای پدرتان تنگ می‌شود؟
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۰	چقدر برای پدرتان احترام قائل اید؟
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۱	چقدر برای نظرات پدرتان ارزش قائل اید؟
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۲	پدرتان چقدر مورد تحسین شماست؟
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۳	چقدر دل‌تَنان می‌خواهد مانند پدرتان باشید؟
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۴	چقدر مایلید مانند پدرتان زندگی کنید؟

A Model for Learning Disorders based on the Relationship with Parents and Perfectionism

Rahil. Tavasolizadeh ¹, Saeedeh Al-sadat. Hosseini *², Hassan. Amiri ³ & Mokhtar. Arefi⁴

Abstract

Aim: The present study aimed to determine the learning disorder model based on the relationship with parents and perfectionism. **Methods:** The research was applied in terms of purpose and had descriptive survey and correlational type in terms of data collection method, and its statistical population consisted of all fifth and sixth-grade female students in Kermanshah in the academic year of 2020-2021. Furthermore, 270 female students and their parents were selected as statistical samples using the convenience sampling method and they answered the learning disability questionnaire by Wilcott et al. (2011), the parent-child relationship quality questionnaire by Fine et al. (1983), and the Multidimensional Perfectionism Scale by Hewitt and Flett (1991). **Results:** There were significant correlations ($P=0.05$) between positive affect, identification with parents, trust, anger, self-oriented perfectionism, other-oriented perfectionism, and society-oriented perfectionism with learning disorders ($P=0.05$). Furthermore, the multiple correlation coefficient between perfectionism and the quality of the parent-child relationship with learning disorder was equal to $R=0.462$, and the coefficient of determination was equal to $R^2=0.213$. Moreover, 21.3% of the variance of learning disorders could be explained by perfectionism and the quality of the child-parent relationship. **Conclusion:** The relationship with parents and also perfectionism contributed to the prediction of learning disorders.

Keywords: Learning disorder; Relationship with parents; Perfectionism

1. PhD student in Psychology, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran

2. *Corresponding Author: Assistant Professor, Department of Psychology, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran

Email: saeedeh_hosseini@iauksh.ac.ir

3. Assistant Professor, Department of Psychology, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran

4. Associate Professor, Department of Psychology, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran